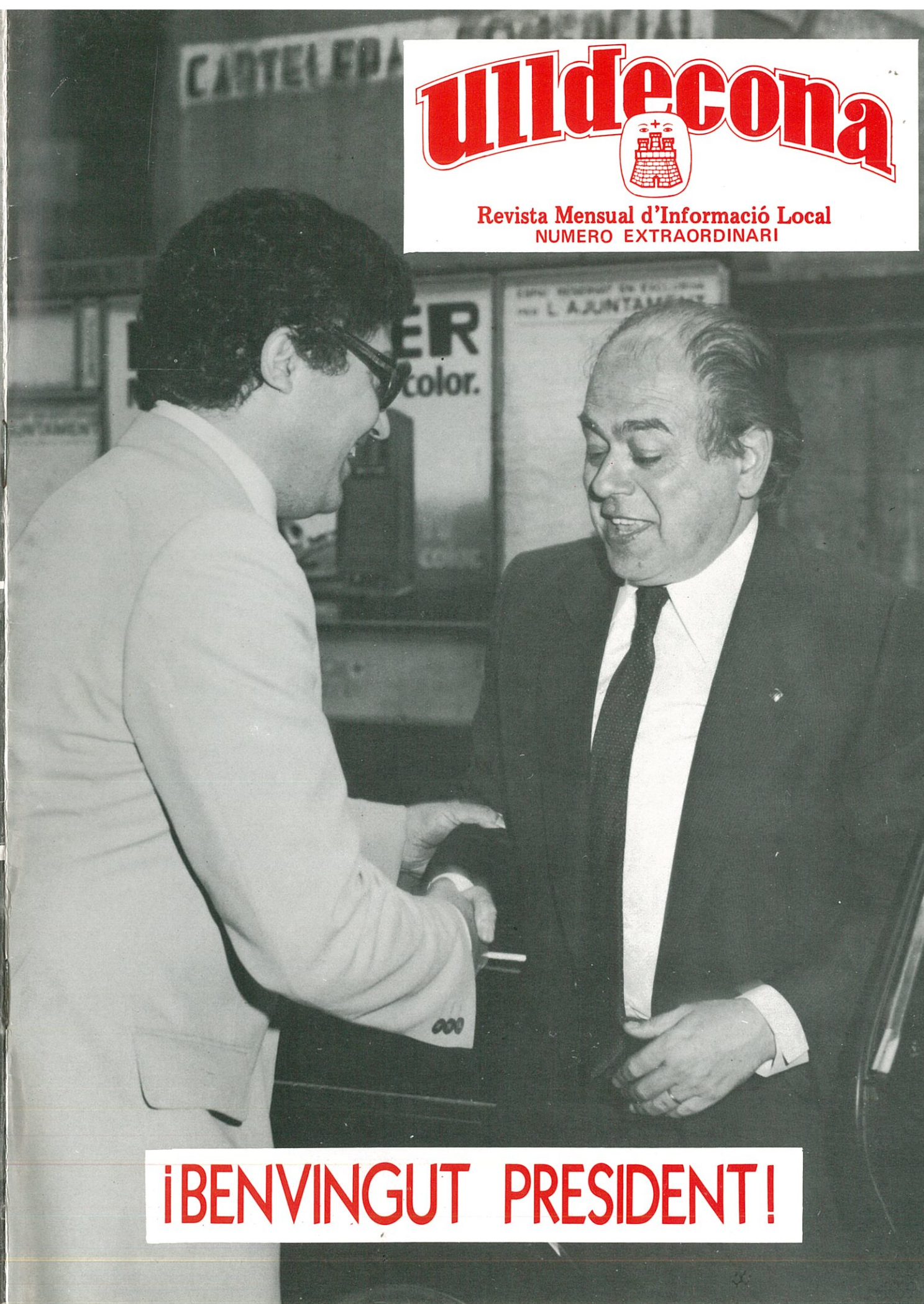

Ulldecona

Revista Mensual d'Informació Local
NUMERO EXTRAORDINARI

¡BENVINGUT PRESIDENT!

SIGNATURA AL LLIBRE D'OR DE L'AJUNTAMENT

A la vila d'Ulldecona, situada en una punta de Catalunya per la seva geografia, però situada en el cor del país per la seva vitalitat i per la consideració i estima de la Generalitat

27 - VI - 81

A stylized handwritten signature in black ink, consisting of several sweeping, interconnected strokes.

PARAULES DE BENVINGUDA DE L'ALCALDE DE LA VILA

Molt Honorable senyor Jordi Pujol, President de la Generalitat de Catalunya. Digníssimes Autoritats. Estimats ulldeconencs.

Es per a natros motiu de gran satisfacció la vostra visita d'avui, encara que sigui curta. La presència, el contacte sempre ajuda per un millor coneixement de la realitat. Realitat la nostra, no massa favorable, ja que la llunyania dels centres, de les capitals, fa que se'ns tingue una mica oblidats.

Moltes són les necessitats d'aquest poble. Unes estan en via de solució: Casa de Cultura, supressió passos a nivell, acabament del Pantà... En tenim moltes de pendents. Les principals: el canal de Xerta, i a nivell local l'Institut o Col·legi Homologat de BUP.

De tots ells us en parlarem i confiarem amb el vostre ajut per anar-los solucionant.

Senyor President i demés Autoritats:

Benvinguts a Ulldecona, la porta de Catalunya!

feien coses, hi havien iniciatives. És molt important per a Catalunya aquesta capacitat que tenim els catalans —i Déu faci que no la perdem mai— de fer coses, de tenir iniciatives. No tenim necessitat de que ens vingui el Governador Civil, o el Ministre de no sé què, o inclús el President de la Generalitat o el Conseller de Cultura i ens digui, vosaltres heu de fer un Orfeó perquè ho hem planificat. No, sinó que tenim tanta i tanta gent a Catalunya que a base d'hores de dormir a sacrificar-les a base d'esforç o de patir-hi, a base de diners, a base de disgustos i algunes alegries, fa coses.

Aleshores, aquest poble d'Ulldecona, sempre m'ha sonat per dos o tres coses que m'han cridat l'atenció. Per exemple, és un poble on es fa La Passió. A Catalunya n'hi ha 5 ó 6 de pobles on es fan Passions importants. Ulldecona n'és un. Bé, després resulta que és un dels pobles del que jo he sentit de sempre parlar del seu Orfeó. I finalment és un poble en el qual quan jo venia a Tortosa o Amposta,

se m'acostava algú amb un micro: Vostè és de Ràdio Tortosa? No, jo sóc de Ràdio Ulldecona. I això en una època en que no estava de moda el tenir una Ràdio, Ulldecona la va fer. N'hi han moltes més. Ara acabo de saludar tot un grapat de persones que representen institucions d'Ulldecona.

Aquesta sensació vostra —pot ser més una sensació que una realitat— de llunyania i de no ser atesos, feien necessari doncs que jo avui vinguéss. Encara que hem trobat el Torrent de La Galera que no ens ha deixat passar, jo he dit que encara que sigui tard a Ulldecona hem d'anar, perquè hi ha la voluntat de demostrar ben clar que Catalunya arriba fins a l'últim poble. Catalunya és tot.

I des de la Generalitat voldríem actuar de tal manera de poder ser útils a la totalitat de Catalunya. I al mateix temps aportar una voluntat de servei i una voluntat d'eficàcia a tots i cadascun dels racons. Ulldecona, que no és un racó, no ho és des de molts punts de vista, sobretot per això que deiem

abans, per aquesta presència viva d'Ulldecona en tantes coses de Catalunya, que us he dit abans i també la seua Banda, aquest fenomen de les Bandes de Música que és típic d'aquesta comarca.

Ara no en parlarem de tot, no és el moment. No obstant, amb el Sr. Alcalde alguna cosa hem encetat. Sap ell que si cal que se'n parli amb més profunditat amb qualsevol dels Consellers, presents o no avui aquí, ho poden fer. Si un dia l'Ajuntament d'Ulldecona vol veure el propi President de la Generalitat les portes estan obertes. No us enfadeu si us faig esperar quinze dies, perquè és que vaig una mica atabalat.

Res més, no ens podem allargar més. Us agraeixo molt que hagueu tingut la paciència d'esperar-me. Em plaurà molt un altre dia tornar-vos a visitar, però de moment que quedi clara aquesta voluntat de la Generalitat d'estar unida amb tots els pobles de Catalunya, i concretament avui d'una manera especial Ulldecona.

PARAULES DEL PRESIDENT

Bé, jo agraeixo les paraules del Sr. Alcalde, i repeteixo també un dels seus conceptes, el de que "per una sèrie de circumstàncies la meua visita a Ulldecona hagi de ser tan breu". Jo espero que no sigui l'última, que hi haurà ocasió de repetir-la. Bé, val a dir que jo com a particular ja coneixia Ulldecona, ja hi havia estat un parell o tres de cops; però com a President m'agradaria un dia fer-hi una visita amb una mica més de temps.

En tot cas jo, aprofitant

aquest viatge per les comarques de l'Ebre, vaig acollir favorablement el suggeriment que se'm va fer de que visités Ulldecona per dues raons.

Una d'elles és per això —que també el Sr. Alcalde ha esmentat—, que cada vegada que veig una persona d'Ulldecona sempre em fa el mateix comentari: —nosaltres que estem tan lluny, nosaltres que som l'últim extrem, que gairebé no se'n recorda ningú de nosaltres—, aquest és un comentari que cada vegada

que trobo una persona d'Ulldecona, sempre immediatament em fa aquest comentari. Aleshores, jo he tingut el desig de que precisament un dels pobles que visités en aquest viatge a les Terres de l'Ebre fos precisament aquest poble, que deu tenir la sensació de que queda molt marginat, molt allunyat.

Per altra banda, Ulldecona, per la raó que sigui, doncs a mi també m'ha arribat sempre com un poble en el qual es

*SALUTACIONS AL PRESIDENT
A L'ARRIBADA A L'AJUNTAMENT*

LLIURAMENT DE PLACA I CAMI DE L'EMISSORA

INAUGURACIO DELS NOUS LOCALS DE L'EMISSORA

Enmig d'un impressionant aiguat arribà la comitiva a Ulldecona i poc després d'haver-se reunit amb les entitats a l'Ajuntament, es feu present als nous locals de la ràdio on el seu director, en Joan Nadal Canalda feu la següent salutació:

Senyor President:

En nom de tots els que formem l'equip d'aquesta Emissora, us dono les gràcies per haver acceptat venir avui aquí, per inaugurar aquestes noves dependències.

Voldria dir-vos també, que aquesta Emissora que és catalana i està al servei de Catalunya degut al seu emplaçament geogràfic, té molts oients de més enllà del Principat, i aquesta gent, que parla com nosaltres, també la considera la seva Emissora, i això, penso jo, també és fer país.

Després, si ens feu l'honor d'utilitzar aquest micròfon, us escoltaran molta gent de tots els pobles del Maestrat, a més a més dels oients de totes les emissores de Ràdio Cadena a Catalunya i Ràdio Mora d'Ebre que avui ha connectat amb nosaltres.

I ara li demano unes paraules al nostre Director a Catalunya: Josep Lluís Surroca.

Acte seguit prengué la paraula el Sr. Lluís Surroca, Director de RADIO CADENA a Catalunya.

Molt breu, només per insistir a la benvinguda en nom de Ràdio Cadena a Catalunya de l'honor que ens fa venint a visitar les emissores nostres i al mateix temps reinstal·lar la disposició que teníem totes les emissores nostres aquí per col·laborar amb la Generalitat

en aquesta tasca que tots tenim, de fer una Catalunya millor; que crec que és la manera més immediata i concreta de millorar, en general, tota la societat espanyola de la que nosaltres, naturalment en formem una bona part. I això, per dos imperatius: primerament, perquè aquesta és en definitiva la missió especial que s'ha encomanat a les emissores de Ràdio Cadena de servir de manera preferent a les comunitats autònomes, i després perquè tots nosaltres, catalans en definitiva, dedicats a la Ràdio així ho creiem que hem de fer, i així ho farem.

Però jo no voldria acabar, perquè seré brevíssim, sense posar de relleu lo que representa aquesta Emissora. L'esforç que suposa d'un equip de molt poques persones capitanejades per Joan Nadal, que gràcies al seu esforç i a la seva constància fan possible que avui siguem aquí perquè si no no hi seríem per quan a aquesta emissora, concretament aquesta, no existiria i això també ho podria fer extensiu a totes les emissores nostres a Catalunya que totes han tingut la capacitat d'autogenerarse i de subsistir i de sobreposarse a tots els abatats i en circum-

tàncies que a vegades han estat ben difícils. Ha estat gràcies a voluntat de tots, gràcies també a la professionalitat, hem de dir-ho, però donant al sentit de professió, no el terme simplista d'una ocupació per anar tirant molt generalitzada avui sinó, en el sentit que vol dir el tema professar quasi diria jo religió de servir i d'entregar-se als demés. De manera doncs que aquestes són les emissores per això cada una d'elles és l'emissora, no d'un grup sinó de la població. De les poblacions de les àrees comunitàries on elles estan servint. I si aquí preguntéssim a qualsevol veí d'Ulldecona o del Montsià diria que aquesta és la seva emissora. Són emissores que han practicat una política oberta, una política a la que, concretament una gestió oberta a totes les associacions i això fa que aquesta implantació autèntica que té pugui ser una gran eina de treball per fer feina, com diu sempre el President i que la posem a disposició de la Generalitat.

El President, honorable Senyor Jordi Pujol digué les següents paraules:

De les coses per les quals he sentit interès en fer aquesta visita a Ulldecona ha estat aquesta emissora. I ho ha estat perquè aquesta emissora

d'Ulldecona en una època en que això de les emissores, i les emissores locals no estava de moda i ningú hi pensava ja existia. Ja existia i actuava, jo ho notava alguna vegada que he anat a Tortosa, he anat a Amposta; actuava amb energia, amb voluntat de presència a tot arreu on s'havia d'ésser, i amb eficàcia.

Per tant penso que val la pena de rendir-li aquest petit homenatge a la vila d'Ulldecona i amb això també, repeteixo, el que deia abans a l'Ajuntament. Que Ulldecona és una vila que queda realment en una punta de la geografia catalana. Que jo crec que d'això els ulldeconecs n'estan una mica massa preocupats. Perquè constantment quan en trovo un, repeteixo em diu això: nosaltres estem a l'última punta de Catalunya però, de fet la seva presència a Catalunya a través d'institucions seves, abans hem dit algunes no pas únicament l'emissora, com pugui ser el seu orfeó, la seva Passió com puguin ser altres coses, doncs ha estat una cosa molt important. Jo deia abans a l'Ajuntament i això ho he escrit al llibre d'or de la Casa de la Vila que pot dir-se que Ulldecona esta a una punta de Catalunya des del punt de vista geogràfic, però que per la seva capacitat d'iniciativa, de fer coses d'estar present, està molt en el centre del país molt més que

no pas altres pobles situats més al nord o situats en una situació més central, i jo doncs per tant voldria fer amb la meua presència aquí, una presència fugaç, i m'excuso de que sigui tan curta, però en la meua presència aquí vull fer un homenatge a Ulldecona, vull dir-li a la gent d'Ulldecona que tinguin ben present, que estiguin ben convençuts, no solament de que estan presents en la idea de la Generalitat, i per això ha vingut el President, per que quedí clar que hi ha aquesta voluntat de que la Generalitat estigui present en tots i cadascun dels indrets del País i evidentment també Ulldecona, que tinguin la seguretat de que són capaços de tenir un paper, perquè la prova és que el tenen, i es fan sentir a través d'algunes de les seves institucions i que al mateix temps sigui un homenatge a aquesta Ràdio, repeteixo, que en tants aspectes ha estat pionera. Catalunya necessita que aquest esperit de creació que té aquest esperit de fer coses, aquesta il·lusió que hi ha a la ràdio d'Ulldecona aquesta capacitat d'iniciativa que hi ha a la vila d'Ulldecona que això sigui general, que això no es pergui. Nosaltres només tirem el país endavant aquesta capacitat d'iniciativa, aquesta il·lusió. Per tant com a president de la generalitat permeteu-me que a la ràdio però també a tota la vila us felicit i us encoratgi.

EL CAMP

La respuesta más normal por parte del cultivador en el momento de manifestarse la resistencia, que consiste en emplear mayores dosis de la sustancia activa, está totalmente equivocada. Las dosis más elevadas ejercen una mayor presión selectiva hasta que uno se enfrenta a una población extremadamente resistente y el empleo más frecuente del pesticida mata nuevos individuos no resistentes, desapareciendo la oportunidad de que diluya la resistencia.

La segunda respuesta más usual, por parte del agricultor que es el cambio a otra sustancia puede resultar eficaz, pero solo si se selecciona el producto apropiado. Si se cambia a una sustancia diferente, que posee un principio de acción similar a la anterior, la resistencia seguirá creciendo. Si, por el contrario, el producto ataca a la plaga de modo diferente, puede ser que resulte eficaz tanto contra la población resistente como contra nuevas poblaciones inmigrantes.

LOS SINERGICOS

Un elemento prometedor contra la lucha en la resistencia la proporcionan las sustancias llamadas sinérgicas. No siendo propiamente pesticidas, actúan mediante la inhibición de las enzimas detoxificadoras de los insectos y eliminan la ventaja selectiva de los individuos que pudieran haberse convertido en resistentes.

Dos de estos productos, el PB y el DEF, se han ensayado en laboratorio. Se emplearon en combinación con pesticidas durante varias generaciones y redujeron significativamente el desarrollo de la resistencia.

Desgraciadamente, ninguno de ellos puede usarse en el campo. El DEF es un producto comercial que se emplea como defoliados y el PB resulta inestable a la luz solar. Sin embargo, es posible que se lleguen a obtener sustancias de este tipo que se puedan utilizar en la práctica.

Otro enfoque que actualmente puede ya aplicarse a la práctica es el empleo de mezclas de insecticidas o el cambio de las sustancias activas de un tratamiento a otro.

La teoría que respalda el empleo de más de un insecticida en el mismo tratamiento, es que los individuos pueden tener la capacidad inherente de resistir a un pesticida, pero no al otro. El individuo resistente que sobrevive a una de las sustancias es muerto por el otro producto, frente al que carece de resistencia. Así pues, los insectos que poseen un bajo nivel de resistencia pierden la oportunidad de desarrollar esa característica.

CAMBIO DE PRODUCTOS ACTIVOS

El cambio de productos en sucesivos tratamientos reducirá la resistencia ya existente. Si una población contiene elevado porcentaje de individuos resistentes al DDT, por ejemplo, el empleo continuado de DDT hace la resistencia cada vez mayor. Sin embargo, si se suspendiera su utilización, el crecimiento natural de la población daría una mayor proporción de individuos no resistentes.

Entretanto se utilizaría otro tipo de compuesto para combatir la plaga, la cual, al cabo de cierto tiempo, comenzará a manifestar resistencia a es-

te nuevo compuesto.

Entonces el agricultor podría utilizar una tercera sustancia, diluyéndose en el intervalo la población resistente al segundo compuesto. Al concluir este ciclo, el cultivador podría volver al compuesto original y atacar a una población que habría perdido por dilución genética la mayor parte de su resistencia original.

Esta solución requiere un ajuste cuidadoso de los momentos del cambio de los pesticidas así como la elección de productos activos con diferente modo de acción.

Aún se requiere realizar una gran cantidad de trabajos para establecer la secuencia y las dosificaciones correctas, pero estamos entrando en una era de investigación intensiva en la lucha contra la resistencia. Como resultado debería lograrse una mayor tecnificación en la elección y aplicación de medidas de control químico.

Artículo seleccionado de la revista *Extensión Agraria*. Nov.-Dic/80

AYUNTAMIENTO DE ULLDECONA
"Servicios Técnicos Municipales"
Comissió d'Urbanisme

RESUMEN DE ORDENANZAS Y NORMAS DE LA DELIMITACION DEL SUELO URBANO EN ULLDECONA

NORMAS SOBRE SUELO NO URBANIZABLE

— Los terrenos situados fuera del recinto delimitado como suelo urbano en los planos de la delimitación aprobada, poseen la condición y régimen de suelo no urbanizable.

— Sobre el suelo no urbanizable sólo se podrán realizar construcciones destinadas a usos agrícolas y los del servicio de Obras Públicas.

— En **secano**, las viviendas agrícolas se podrán únicamente construir sobre una parcela mínima de 3 Hectáreas (= 30.000 m² = 13,7 Jornales), siendo las distancias mínimas entre edificios de 100 m.

ORDENANZAS REGULADORAS DE LA EDIFICACION SOBRE SUELO URBANO

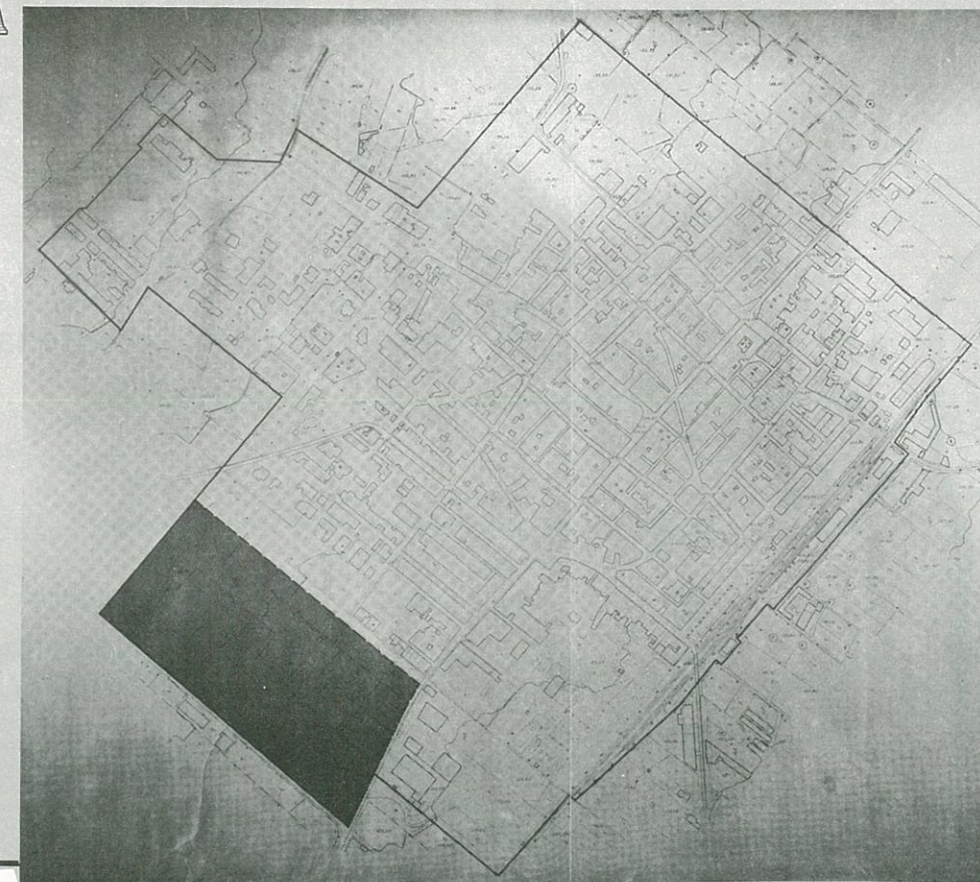
— Poseen la condición y régimen de suelo urbano los terrenos situados en el interior del recinto delimitado como tal en los planos de la delimitación aprobada.

— Sólo podrán concederse licencias de obras en los terrenos que tengan la condición de solares, es decir dispongan de todos los servicios.

— No se podrán conceder licencias "a precario" para edificaciones provisionales salvo construcciones

PROYECTO DE DELIMITACION DEL SUELO URBANO DE ULLDECONA

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.— Núm. 85. 1 octubre 1980

EDICTE sobre resolució de diversos expedients i acord de la Comissió Provincial d'Urbanisme de Tarragona de 12 de març de 1980.

De conformitat amb el que disposa l'art. 44 del Text refós de la vigent Llei del Sol, es fa públic que la Comissió Provincial d'Urbanisme, en sessió celebrada el dia 12 de març de 1980, adopta, entre d'altres, els següents acords:

4. Expte. 202/78. Delimitació de Sol Urbà d'Ulldecona.

Vist l'expedient de referència, junt amb els informes obrants en el dit expedient, de conformitat amb la proposta de la Ponència Tècnica s'acorda l'aprovació definitiva de la Delimitació del Sol d'Ulldecona amb l'acceptació parcial de la proposta municipal consistent en:

1. Excloure la zona 1 com a sol urbà.

2. Ampliació de la zona 2 com a sol urbà.

3. Ampliació de la zona 3 com a sol urbà.

4. Exclusió de la zona 5 com a sol urbà.

5. Ampliació de la zona 6 com a sol urbà.

6. Acceptació com a àrea subjecta a Pla Especial de Reforma Interior de tot el subpolígon 4B.

7. Pel que fa al subpolígon 4A, es creu que el tractament més idoni hauria de fer-se a les Normes Subsidiàries que actualment estan redactant-se en el terme municipal d'Ulldecona.

El Servei Territorial d'Urbanisme graficà un nou pla en el qual es recullen totes les modificacions acceptades, que, degudament diligenciat, s'expedirà a l'Ajuntament, i donat que la proposta municipal ja s'ha sotmes a Informació Pública, no implica per altra part modificacions substancials, es considera que la modificació del primitiu Projecte que la seva acceptació comporta no obliga a nou tràmit de l'art 41 de la Llei del Sol.

— En **regadío**, la parcela mínima para poder construir una vivienda agrícola será de 1 Hectárea (= 10.000 m² = 4,57 Jornales) y la distancia mínima entre edificios de 60 m.

— Se podrá denegar la Licencia a aquellas edificaciones que rompan la armonía del paisaje, limiten el campo visual o desfiguren la perspectiva del mismo.

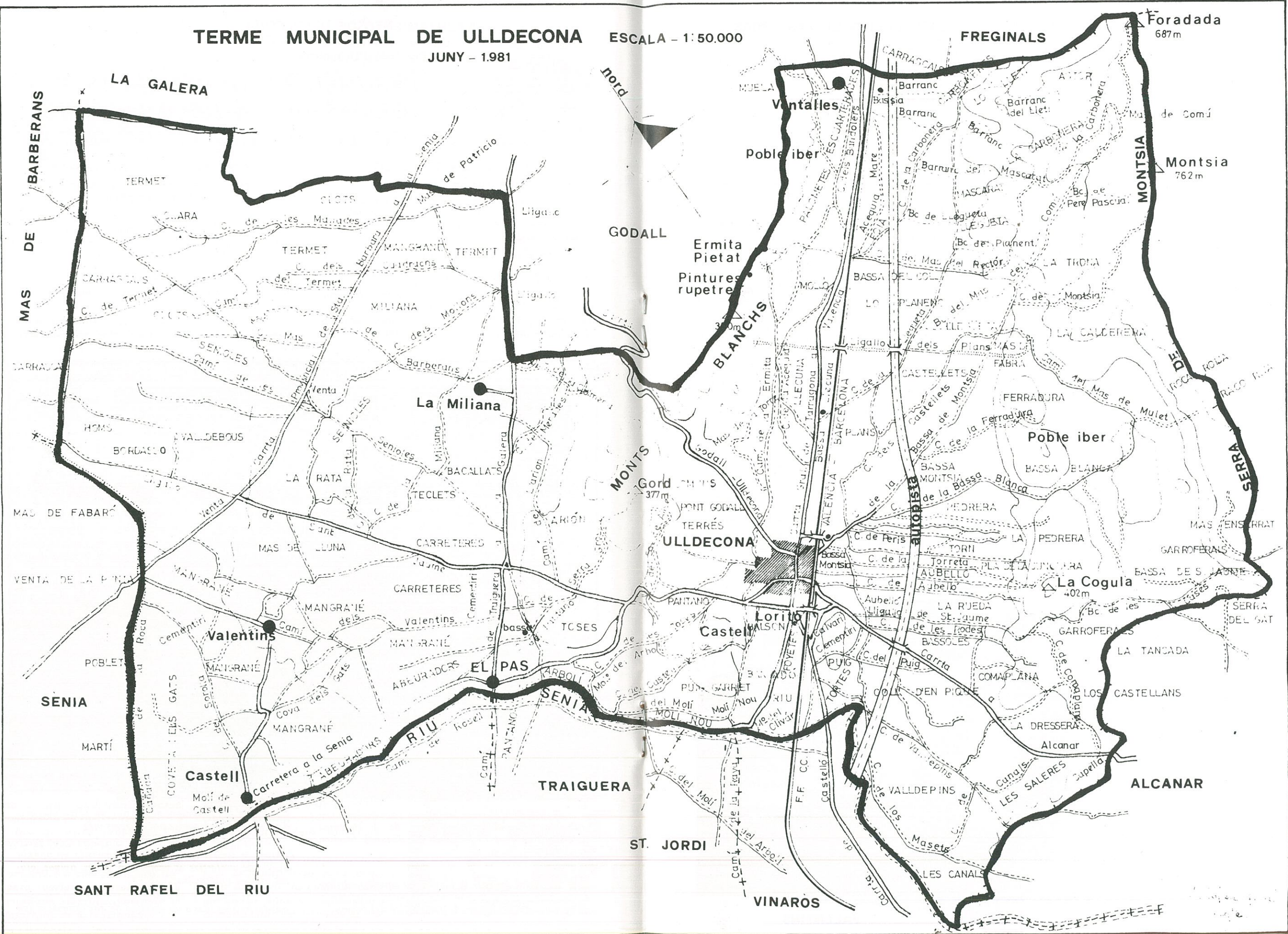
para actividades temporales y por un plazo máximo de 6 meses prorrogables por 6 meses mas.

— Las industrias que quieran instalarse sobre suelo urbano y ser compatibles con la vivienda no podrán ocasionar molestias al vecindario (gases, polvos, olores, ruidos o vibraciones).

— Las granjas o establos dentro del suelo urbano quedarán limitadas a un máximo de dos cabezas si son

TERME MUNICIPAL DE ULLDECONA ESCALA - 1:50.000

JUNY - 1981

BARBERANS
DE
MAS DE

LA GALERA

FREGINALS

Foradada
687m

Ventalles

Poble iber

Montsia
762m

GODALL

Ermita
Pietat
Pintures
rupetres

BLANCHS

La Miliana

MONTS
Gord
377m

ULLDECONA

Poble iber

La Cogula
402m

Valentins

Castell

EL PAS

SENIA

Castell

TRAIQUERA

ST. JORDI

VINAROS

ALCANAR

SANT RAFEL DEL RIU

cerdos, y 150 aves en granjas avícolas. Las existentes actualmente, que sobrepasen estas cantidades, deberán progresivamente trasladarse al suelo no urbanizable.

Alturas máximas

— Las alturas máximas permitidas en el núcleo de Ulldecona (casco) serán:

en calles de menos de 6 m. de ancho — 10 m. altura.

en calles de 6 a 14 m. de ancho — 13 m. altura.

en calles de más de 14 m. de ancho — 16 m. altura.

— En los núcleos agregados de Ulldecona (Barrios: Valentins, Castell, Sant Joan, Ventalles y La Miliana), la altura máxima será de 10 m., sin poderse edificar más que planta baja y dos plantas piso.

Voladizos (Balcones y Tribunas)

— Los voladizos en la fachada principal deberán estar a una altura mínima de 3,50 m. sobre la calle y su vuelo (saliente) será como máximo una décima parte del ancho de la calle, sin poder exceder de 1 m., ni tampoco el ancho de la acera si la hubiere.

Tribunas

— No se podrán construir tribunas o voladizos cerrados en calles de menos de 8 m. de ancho. Deberán asimismo estas tribunas cumplir todas las limitaciones del apartado anterior. Además, su longitud no podrá exceder de las dos terceras partes del total de la longitud de la fachada, y sus extremos estarán separados como mínimo 0,45 m. de las líneas medianeras, y ningún punto de su planta o proyección horizontal podrán sobresalir de las líneas de 45 grados sexagesimales trazadas en los extremos de las fachadas.

— Cuando existan en la fachada elementos pétreos (de piedra) estos no podrán cubrirse con cal, pintura, revoco o estuco de ninguna clase, siempre que a juicio del Técnico Municipal merezcan conservarse vistos.

CLASIFICACION DE LAS OBRAS

Las obras se clasificarán en dos categorías:

a) Obras MAYORES que requerirán Proyecto redactado por Técnico Superior legalmente reconocido como competente, y son:

1º.— Las de **nueva planta**, cuando sobre el solar en cuestión no exista edificación alguna, o si existiera, se hubiera solicitado con anterioridad la demolición de las construcciones existentes.

2º.— Las de **reforma**, cuando se pretenda reformar un inmueble existente sin que la realización del proyecto implique aumento de volumen sobre el edificio en cuestión. En caso contrario, se considerarán de nueva planta o ampliación.

3º.— Las de **ampliación**, cuando la realización material del proyecto implique un aumento de volumen o superficie edificadas en el edificio en cuestión. En este caso deberán observarse las normas y ordenanzas que inciden sobre el edificio.

4º.— Las de **consolidación**, cuando las obras a realizar vayan destinadas a mantener la integridad física del edificio, con la salvedad de que si el importe de las mismas sobrepasa el 50 % del valor asignado al mismo, se considerarán de ruina inminente y por consiguiente de nueva planta.

b) Obras MENORES que no requieren Proyecto, pero sí croquis acotado o plano a escala debidamente cumplimentado por el peticionario, y son:

1º.— Las sustituciones de solados, sanitarios y carpintería.

2º.— Los revoques, enlados y pintado interior o exterior.

3º.— Arreglo de cubiertas y azoteas, no los cambios ni sustituciones.

4º.— Adaptación y renovación de cuartos de aseo y cocinas.

IGUALDAD: UTOPIA Y REALIDAD

Sólo se es persona o se tiene dignidad en tanto hay igualdad y libertad en el tratamiento y en el desarrollo de una vida humana, de un individuo. Conviene pues, ahora que hagamos algunas referencias a la igualdad.

A lo que suelen conducir todas las reflexiones teóricas sobre la igualdad es a que muchos concluyan dos cosas: que la igualdad total no existe ni pueda existir y que la proclamación de una igualdad abstracta no es suficiente, sino que ha de constatar en los hechos y en la realidad. En otras palabras, hablar de igualdad de los hombres puede ser una utopía que no hace comprender objetivamente la realidad o hablar de la igualdad es una cuestión de hecho y no especulativa. Utopía y realidad son dos coordenadas fundamentales por las que transcurre hoy el problema de la igualdad.

Actualmente quizá ya no se discute, al menos a nivel teórico, si los hombres son o no iguales. Esto es, ya no se mantienen posturas o planteamientos para los que habría esclavos por naturaleza o que justificaran la existencia de hombres no libres. Sin embargo, históricamente ha triunfado el reconocimiento teórico y solemne de la igualdad de todos los hombres. Pero este fue uno de los resultados más equívocos, aunque por otra parte positivo, del triunfo de la revolución burguesa. Se reconoce el prin-

cipio de la igualdad de todos los hombres, pero en la realidad social las cosas no van a suceder así.

El paso de la mera utopía formal a la realidad es el problema fundamental en el que se encuentra comprometida no sólo la igualdad, sino en última instancia la persona humana y su dignidad. Se ha conseguido ya bastante con ese reconocimiento formal de la igualdad para todos, pero queda en definitiva lo más decisivo: su realización en hechos.

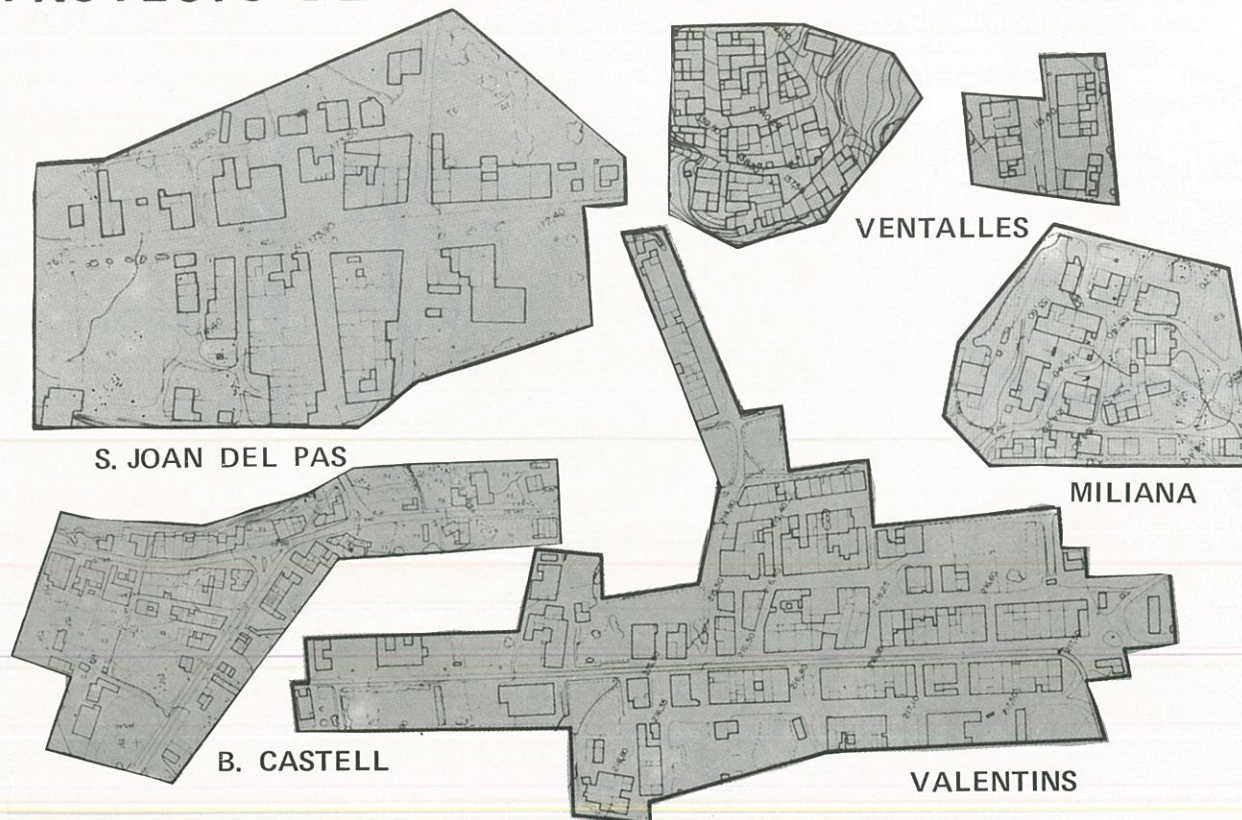
El paso de la utopía a la realidad está condicionado por dos factores fundamentales: el económico y el cultural. El factor económico no quiere significar otra cosa que no existe igualdad real sin efectiva igualdad económica; por consiguiente, allí donde los medios económicos y más exactamente los medios de producción estén concentrados en las manos de unos pocos no habrá igualdad real por mucho que así se proclame y se quiera exigir por el derecho. Los vigentes sistemas económicos capitalistas y neocapitalistas muestran tan sólo niveles de confort en el mejor de los casos, pero no un pueblo igualado económicamente y que viva, por consiguiente, con dignidad y libertad, pues en última instancia su vida está predeterminada en los centros de poder económico en los que están muy pocos, sólo algunas minorías.

El segundo factor es el cultural, esto es, la efectiva disponibilidad de medios culturales, científicos y técnicos para estar presente en la vida social y económica. No basta tener los medios económicos. Es también decisivo tener los mismos medios culturales, lo cual, sin duda, está condicionado a su vez por la igualdad económica, que es una exigencia que ha de correr paralela a la cultural. Queda por añadir en el trasfondo del problema, la existencia de desigualdades naturales, esto es, el hecho natural de que no todos los hombres tienen las mismas capacidades intelectuales o físicas por naturaleza. Aún admitiendo la equívocidad del término «naturaleza» y admitiendo también que las llamadas desigualdades naturales son a veces fruto de desigualdades históricas creadas por los hombres, este dato en medio de su imprecisión conviene ser tenido en cuenta. Sin embargo, no debe ser tenido en cuenta excesivamente en el sentido de que valga para una reaccionaria resignación, esto es para llegar a la conclusión de que como esa igualdad absoluta no es posible, entonces tampoco convendría exagerar las cosas. Son tantas las desigualdades económicas y culturales, no producidas por esa «naturaleza» sino por la ambición de los hombres, que queda todavía mucho trabajo por delante para que se pueda sacar ese argumento de la imposibilidad de conseguir una igualdad absoluta dadas las desigualdades naturales inevitables.

De que las desigualdades son un hecho, conviene concluir que el derecho como instrumento de ordenación social ha de reconocerlas y no partir del supuesto utópico e irreal de que todos los hombres son iguales, esto es, un derecho igual para todos, cuando no todos son iguales, es un derecho injusto. En situaciones de desigualdad hace falta un tratamiento también desigual que favorezca a los más oprimidos y deprimidos económica y culturalmente. Lo contrario es hacer del derecho un instrumento para el mantenimiento de las desigualdades.

Felipe Delgado
Dret Natural de la U.N.E.D.

PROYECTO DE DELIMITACION DE LOS BARRIOS

TRADICIONES QUE SE PIERDEN

«Vuitada de Corpus Christi»

Siglos y siglos. Ocho mil años, según Solá Callarisa los que se hallan involucrados en el germen «ULL—DE—CO—ONA» que el mentado investigador paladea cual si fuera un caramelo. Esto sugiere que cuando tantos pueblos se hallaban sumidos en el principio del silencio, Ulldecona ya databa.

Vaya por esto un sentimiento de admiración a la Villa tan arcaica aunque este homenaje bien merece un recorte debido a que sus trescientas generaciones de habitantes (Solá Callarisa) bien pocos acontecimientos fastos como nefastos, transmitieron a la posteridad con los que rellenar un boquete de tanto milenio.

Corpus Christi

Uno de estos es la fiesta de la Eucaristía establecida por Clemente V, el Papa que abolió el Temple. Innecesario decir la emoción con que prendió este culto en la Villa. Lo demuestra el que la mejor capilla de la Parroquial de San Lucas fue dedicada al Santísimo. ¿Cuáles fueron sin embargo las diversas vicisitudes de esta devoción que con ribetes de auto sacramental, colmó de actos la «Vuitada»?

Inútil que nos afanemos en vaguedades pasadas. Por suerte podemos remitirnos a Jaume Antich y Domenech a quien aunque la desgracia de perder la visión nos privó de una fuente informativa, en su obra «ULLDECONA, Record y Càntic», satisface una parte del cuestionario. Otras aclaraciones positivas me han sido facilitadas por Juanito Cassola Vidal y Pasalamar, inteligentes ulldeconenses tocados por el morbo del pasado. Así atando cabos diversos se ha logrado bosquejar una estampa que confío sirva para reavivar unos colores ya velados.

ULLDECONA — Pàgina 16

«La Fe entra por los sentidos» es la doctrina que aprendimos. Pues acordes con tal teoría creo que hay que reconocer un sexto sentido, el místico, a toda la feligresía de la Villa. Esta al captar la grandiosidad de la «Fiesta Astro» litúrgica se aprestó a intervenir activamente dividiendo al pueblo por sectores a lo largo de los cultos de la Octava. Y sépase en primer lugar que limitada la participación del clero escuetamente al altar, los encargados a quienes competía manejar los hilos de programa civico-religioso complicado y oneroso eran los feligreses denominados «Mayorales y ayudantes de barriadas». No se confunda a éstos con el Mayoral del Corpus, los «Aulets» o cofrades, los meros simpatizantes y los «capellers» que intervenían en los actos del Jueves de Corpus, los de Semana Santa y anteriormente en los Domingos de Minerva. Aquellos en número de seis correspondían a cada una de las barriadas en que se dividía la Villa movida por el afán de participar directamente en la Fiesta. Eran elegidos a suerte por el párroco quien desde el púlpito extraía los papeles de una bolsa.

Además de competir a estos Mayorales y sus Ayudantes organizar los actos de su barrio también les correspondía montar y llevar en la procesión del Viernes de Pasión, uno de los pasos que se depositaban en los claustros del Consistorio.

Jaume Antich en su valiosa obra nos fija las calles (cabeceras de barriada) con las fechas y advocaciones patronales, cuyas imágenes aún nos es dado ver en las hornacinas callejeras.

El Jueves de Corpus era fiesta que afectaba a toda la Parroquia. Afectaba pues al Hermano Mayor, «aulets» y

simpatizantes que mediante una peseta al año se ahorran complicaciones; el viernes la fiesta se celebraba en la barriada afecta al «carrer de Sant Antoni»; el sábado a la de San Cristóbal; el domingo, la más espectacular, correspondía en dispendios y agasajos al Ayuntamiento; el lunes en torno a San Vicente y La Piedad; el martes al «carrer de los Santos Mártires y San Jaime»; el miércoles a la Purísima y San Pascual y el jueves, final de fiestas a San Lucas en el «carrer del Pes». Este día tenía la particularidad de que la procesión se animaba con los «nanos» o cabezudos, costeados y confeccionados en comandita por el forner Cassola y Vicente Barrera, el escultor. El primero colaboró con los materiales y el horno donde se cocieron y consolidaron los «nanos» y el segundo modeló y pintó las figuras. Si exceptuamos las fiestas de la Parroquia y el Ayuntamiento (jueves y domingo), las seis restantes se ajustaban al siguiente programa. Daban comienzo la víspera y la pólvora, el volteo de campanas y la música soliviantaban los ánimos. Las calles se engalanaban con las «Vannuas» o cobertores y el mayoral y ayudante distribuían a cada vecino dos banderitas de papel triangulares ensartadas a una caña. Cada una de estas poseía los colores distintivos del Barrio (el de la Purísima era blanco y azul) que se fijaban a cada lado de los balcones en sentido horizontal. Al día siguiente tras la diana y al filo de las diez se organizaba en cada barriada la comitiva que con el Santo titular al frente se dirigían al Templo. La imagen se colocaba en el presbiterio y presidía la función de misa mayor cantada con sermón de los de antes: quiero decir desde el púlpito con exordio,

interrupción para invocar al «Paráclito» y oratoria que deleitaba. Finalizada la misa seguía la procesión por las calles del barrio. Se hallaban éstas con el pavimento cubierto de flores y matojos silvestres. En lugares estratégicos se alzaban tronos donde reposar la custodia siendo los de mayor ostentación los altares que por medio de gradas escalonadas llegaban hasta las ornacinas que aún existen en las calles mencionadas. Abría marcha en esta manifestación un «capeller» con roquete quien llevaba la bandera de damasco rojo. Mantenía el orden acompañado el ayudante del Mayoral, a ambos lados de las aceras los fieles de la barriada, en medio la imagen patronal y el Santísimo custodiado por un piquete. El acto era presidido por el Mayoral del Barrio quien ostentaba un distintivo, cerrando la marcha, la banda. El recorrido hubo años que se limitaba a la mitad de las calles del barrio quedando la otra mitad para la procesión de la tarde tras la función del rosario y la novena al Sagrado Corazón. Una Octava como verán saturada de actos en que los de índole religiosa no iban en zaga a los de esparcimiento. Estos desdoblábanse para la gente menuda y mayores. Consistían los primeros en carreras de sacos y cirios encendidos, cucañas, ollas con sorpresa, bailes infantiles y los segundos en carreras de caballos, machos y jumentos en la carretera de Tortosa. A los ganadores se les obsequiaba con un par de conejos o pollos que exhibían orgullosos. Acostumbraban también los mayorales a obsequiar de su propio peculio y en su domicilio con pastas y vino a «gogó» y ya por la noche y en la calle principal se celebraba el baile de los mantones al son de «Jota Velha». El protocolo establecía que el baile lo abría la pareja del Hermano Mayor, el siguiente correspondía al Ayudante y ¿quién cerraría el baile...?

Tal era una de las comidillas del vecindario inquisitivo. Esto quedaba a criterio personal del Mayoral.

La procesión del Jueves de Corpus, la Parroquial, recorría la mitad de las calles del pueblo quedando la otra mitad para la celebrada a cargo del Ayuntamiento, el Domingo. Esta revestía las apariencias de toda una apoteosis cual si toda la corte celestial personificada en estandartes, asociaciones, imágenes de la Parroquia, las de las hermandades y las existentes en los claustros del Consistorio rindieran tributo de pleitesía al «Amor de los Amores». Este acto de adoración tenía una plasmación emotiva al iniciarse las «Cortesías».

Así lo describe Jaume Antich en catalán: «Al final de la mateixa en lloc de entrar a l'Esglesia tiraven endavant pel Carrer del Pes, fins que arribava el Santíssim uns passes avans de girar per entrar a l'Esglesia on s'aturava. Allabontes les imatges retornaven i en el curt trajecte de la plaça els portants de la peanya, majorals y els nois de les crosses feien tres genuflexions o «Cortesies» procurant fer-ho alhora per tal de no ser ob-

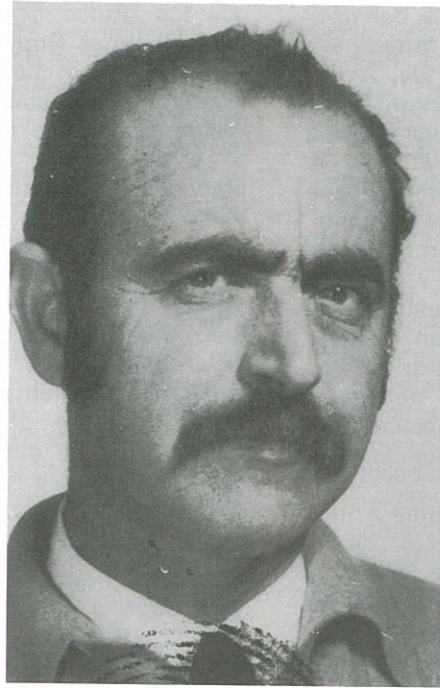
jecte de burla de part del poble que ansiós ho estava presenciant...»

Y como obra son amores y no buenas razones quede constancia en estas líneas que los títulos de mayoral y ayudante más implicaban servidumbre que honores. Les tocaba ingeniárselas para recabar fondos, ir de casa en casa y durante la trilla a las eras por un donativo en metálico o especie. Eran necesarios acopios de recursos para costear los actos religiosos y profanos. También había de preocuparse por la organización y parejas de bailadores. Setenta eran un éxito; treinta y pico excitaba comentarios de desfavor. Original termómetro para conocer la altura de la fiesta.

Y el devenir de los tiempos al aportar nuevos sistemas de vida llevó a la convicción de que la «Vuitada» no cuajaba en el orden nuevo y el desmontaje se produjo. Irá ya para quince años. Allí siguen aún los santos en los huecos de las calles. Hay quién al acercarse estas fiestas se convierte en taciturno. Me limito a registrarlo.

M.L. Galarza

FRANCISCO BALADA LAZARO
"KIKO"

Ha mort, ens ha deixat, quan tan sols comptava amb quaranta-sis anys.

Home d'una bonhomia suprament confosa, per tots aquells que l'envoltàvem.

L'ajuntament sumant-nos al condol ja demostrat per l'afecte popular el dia del seu enterrament hem volgut amb aquests poques paraules demostrar-li el nostre agraiement, per la seua labor com Alcalde del Barri.

El nostre més mereixcut homenatge amb la seva darrera poesia, que com d'altres d'ell ja hem publicat.

*Fue jardín más elegido,
para Junio... flor de trigo
que yo no se compararlo,
ni se como referirlo.
Estoy tan emocionado
que no sé como escribirlo,
de aquellas casitas blancas,
que allí tengo mi destino;
de aquella calle mayor
que tantas veces he visto,
con mi laúd en mis brazos
cantando con mis amigos.
Ay... amigos entrañables
ya tenéis vuestro destino,
y algún día nos veremos
al más allá... AL INFINITO.*

QUICO

ESPORTS

per JOSEP-LLUIS MILLAN

FUTBOL

FINAL COPA PRIMAVERA
DE JUVENILS A L'ESTADI
MUNICIPAL D'AMPOSTA

AMPOSTA	0
ULLDECONA	4

En un memorable partit, els nostres juvenils demostrant que en sabien i volien van esborrar totalment del camp a un AMPOSTA que en cap moment va donar sensació de poder guanyar el partit.

Fou un encontre d'aquells que al cap dels anys encara son vius a la memòria, com l'any passat els partits de promoció amb el NASTIC etc, i és que especialment la segona part va ser antològica, en força, velocitat, futbol i de tot, ja que és pràcticament impossible descriure amb paraules els 40 m. darrers que vam veure.

L'afició i l'equip local, nobles rivals temporada rera temporada, es rendiren a l'evidència de la superioritat total del nostre equip, i donaren una magnífica lliçó d'esportivitat, cosa que desgraciadament no sempre es dona, des d'aquestes planes la nostra admiració ja que si important és saber guanyar, també ho és molt el saber perdre sense cap malhumor.

Cal felicitar també als jugadors i entrenador pel partit que els va sortir i dir finalment que aquests foren els protagonistes:

OBIOL; CASTELL, TONI, SISCO, JOANET; ROYO, TONDA, CRUZADO, ROMEU; GAUSACHS i OCAÑA.

(Ja finalitzant, OLIVA per CASTELL i RIVAS per CRUZADO) i naturalment JOSEP BEL com a «míster».

Els gols foren marcats per GAUSACHS a la primera part, i per ROYO i CRUZADO (2) al segon temps.

Per arribar fins aquí i després de quedar campions de

grup, es va eliminar al LA CAVA (3-1) a AMPOSTA, i al CATALONIA (1-1) i 4-1 a penaltis a LA RAPITA.

— Després de vàries Assemblees sense resultats pràctics, sembla que les coses ja tornen a funcionar al Club de F. Ulldecona. A la darrera, concretament a la celebrada el passat dia 27 es va començar a donar una sortida al «impasse» en que es trobava el Club, i ens sembla que el proper mes ja podrem informar de la composició de la nova directiva i dels projectes i realitats per a la temporada que aviat començarem. Quin dubte hi ha de que les dificultats són moltes i en alguns casos s'hauran d'aplicar mesures fermes, però la cosa tirarà endavant ja ho veureu.

— EI MOTO-CLUB ULLDECONA organitza per als propers 11 i 12 de Juliol (potser al moment de llegir això ja han passat) la Festa de St. Cristòfol, que feia uns anys que no es celebrava. Hi haurà espectacle de motor, ball al Victòria, vedetts super-sexy al ball és clar, i fi-

nalment Missa solemne i benedicció de vehicles.

— El dia 30 començà a la Pista del Poli el I CURSET DE PATINATGE. Es farà tots els Dimarts i Divenres de 5 a 8 durant els mesos d'estiu. L'assistència és nombrosa i considerem aquest Curs important per a futures activitats esportives a la Vila.

També el dia 1 de Juliol a la Piscina del mateix Poli, va començar el Curs de Natació, ja tradicional als estius. Es farà tots els dies a partir de les 3.30 de la tarda i fins a les 5.30 aproximadament.

Aquestes activitats organitzades pel CLUB JOVENTUT a les seues instal·lacions, formen part del Pla de Promoció de l'Esport, que es completarà amb la Campanya de Promoció del Tennis Infantil on podran participar tots els socis infantils de l'Entitat simplement recollint un carnet fet a l'efecte i demanant hora per a les pistes de tennis, on podran jugar de forma totalment gratuïta sempre que no siguin ocupades.

FUTBOL-SALA

Si l'actualitat esportiva té un nom a Ulldecona aquest estiu, indubtablement s'ha de parlar del futbol-sala. No hi ha dubte de que lògicament tots els esports locals tenen els seus adictes i cada esport la seua problemàtica, però l'autèntic fenomen a nivell de masses practicants el tenim quasi cada dia a la pista del Polí. Aquest mes donarem doncs prioritat a un esport que en tres i no res s'ha situat en primer lloc de la popularitat.

Amb els 15 equips inscrits, formats cadascun per 12 jugadors, s'han fet per sorteig dos grups. Així quedaren distribuïts:

GRUP A: MUSA, TENMA, XEICS, FRIMONT, ELS SEGADORS, CCR, MOTOS VIDAL, HUMANE STARS.

GRUP B: MOTO-CLUB, BANDA DE MUSICA, CLUB D'ESCACS, PITMAN, IBERMUEBLE, UB 40 i NATROS MATEIX.

I aquests han estat els resultats de cada grup fins a la 3ª Jornada:

GRUP A

1ª J.	
Motos Vidal	1-10 Xeics
Tenma	3-1 Frimont
Musa	4-0 Segadors
CCR	7-5 H. Stars
2ª J.	
Musa	13-3 Motos Vidal
CCR	11-2 Segadors
Tenma	4-2 H. Stars
Xeics	8-0 Frimont
3ª J.	
Motos Vidal	4-2 CCR
Tenma	1-1 Segadors
H. Stars	1-0 Frimont (N.P.)
Musa	6-3 Xeics

GRUP B

UB 40	5-1 Pitman
Ibermueble	4-9 Moto-Club
Banda	4-4 Escacs
Descansa: Natros Mateix	
UB 40	3-4 Banda
Natros Mateix	3-1 Ibermueble
Moto-Club	4-2 Pitman
Descansa: Escacs	
Moto-Club	3-3 Banda
Pitman	2-1 Natros Mateix
Escacs	2-3 UB 40
Descansa: Ibermueble	

ULLDECONA — Pàgina 20

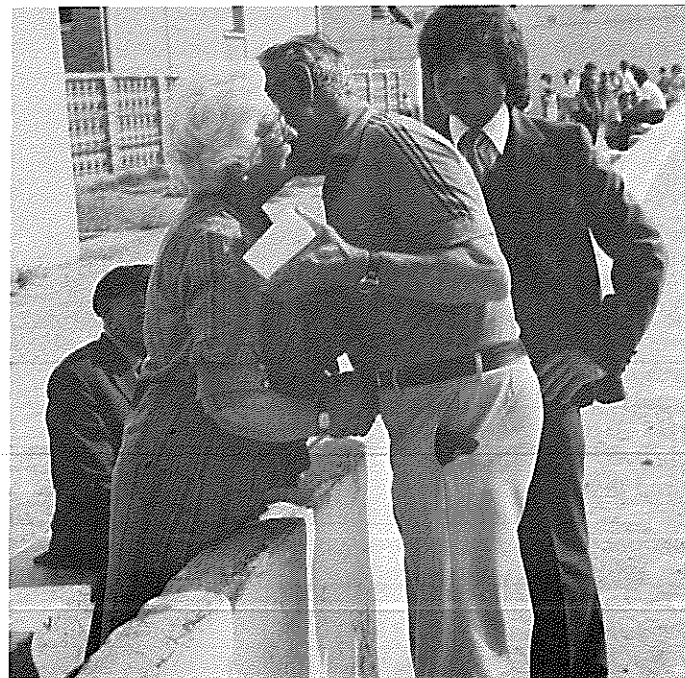
Que dona com a resultat que la classificació sigui aquesta:

	P	J	G	E	P	GF	GC	P
MUSA	3	3	0	0	23	6	6	
TENMA	3	2	1	0	8	4	5	
XEICS	3	2	0	1	21	7	4	
CCR	3	2	0	1	20	11	4	
M. VIDAL	3	1	0	2	8	25	2	
H. STARS	3	1	0	2	8	11	2	
SEGADORS	3	0	1	2	3	16	1	
FRIMONT	3	0	0	3	1	12	0	

	P	J	G	E	P	GF	GC	P
MOTO-CLUB	3	2	1	0	16	9	5	
BANDA	3	1	2	0	11	10	4	
UB 40	3	2	0	1	11	7	4	
N. MATEIX	2	1	0	1	4	3	2	
PITMAN	3	1	0	2	5	10	2	
ESCACS	2	0	1	1	6	7	1	
IBERMUEB.	2	0	0	2	5	12	0	

I els que han fet més gols:

J. PINEDA (Musa)	12	gols
VICENT MUÑOZ (Xeics)	11	
B. BEL (Musa)	8	
M. RODRIGO (CCR)	7	
S. GALO (CCR)	5	
A. OCAÑA (Xeics)	4	
C. DOMINGUEZ (CCR)	4	
MARIO MAZA (Tenma)	4	
J. M. CRUZADO (Xeics)	3	
J. QUERALT (H. STARS)	3	
D. CAMPILLO (CCR)	3	
J. VERDIELL (Moto-Club)	4	
M. FUSTE (Banda)	4	
D. AUSENSI (Moto-Club)	3	
E. VIDAL	3	
F. CALLARISA	3	
A. ROYO (Banda)	3	
M. A. ROMEU (UB 40)	3	
M. FORCADELL	3	
V. BORRAS (ESCACS)	3	
J. CARAPUIG (Ibermueb.)	3	

CLUB AJEDREZ ULLDECONA

Finalitzada la temporada 1980-1981, es l'hora de passar comptes dels aconteixements més importants. Després d'uns anys de manca de participació a les competicions provincials, enguany hem retornat amb prou força. L'equip va quedar guanyador de la zona sud; la qual cosa, ens va permetre competir amb els dos millors equips dels altres dos grups de la província, dintre d'aquest concurs vam quedar tercers, i aquest lloc ens feia pujar de categoria.

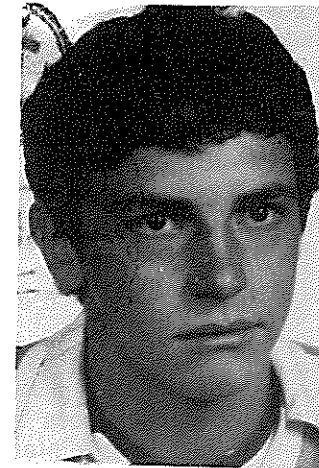
Se li va donar continuïtat a la tasca empresa vers els infants, doncs van participar al campionat provincial i van obtenir: «Tino» Callarisa el novè lloc i «Enrique» Ferre, Daniel Castell, Alex Fibla i Castell Punyet, entre els vint-i-cinc primers, de cinquanta participants.

Al campionat provincial de tercera categoria Jordi Castell va quedar al segon lloc, empatat a punts amb el primer, a qui va guanyar.

Al campionat social es va acabar i quedà campió Vicent Estelle i sotscampió «Pedro» Vidal.

NOMS PROPIS

Aquest mes la secció torna a estar ocupada per futbolistes sí, però penso que per dret propi, ja que si bé no tots són fills d'Ulldecona, la fidelitat demostrada als colors del CF ULLDECONA ha estat sobradament manifestada al llarg de molt de temps, i avui quan en moltes ocasions els mateixos fills del poble es fan el despistat per no dir-li un altre nom, crec que és just parlar dels nois que aquí figuren.

JOAN-FRANCESC REVERTE CUARTIELLA — Natural i veí de SANT RAFEL, 16 anys i 3ª temporada oficial al CF ULLDECONA, campió d'infantils les temporades 78-79 i 79-80 enguany ha jugat al Juvenil B amb una bona regularitat, tal com en ell és costum. Titular indiscutible les tres temporades, és dels que mai fallen a cap partit estiguin lesionats o no, juga de defensa central i és dur, ràpid i fort, de "carrasca" en una paraula.

«SISCO» popularment, fou titular a la Sel. Comarcal del Montsià la passada temporada, i actualment ha passat al Juvenil A on estem segurs que no li costarà fer-se amb un lloc fixe. Va començar a jugar amb l'Ulldecona perquè baixava a les classes d'EGB, i ara continua estudiant a l'Institut local Zon de BUP, d'on ens informen que es tracta també d'un magnífic estudiant. Com a persona, la seua serietat i correcció han estat magnífiques en aquestes 3 temporades.

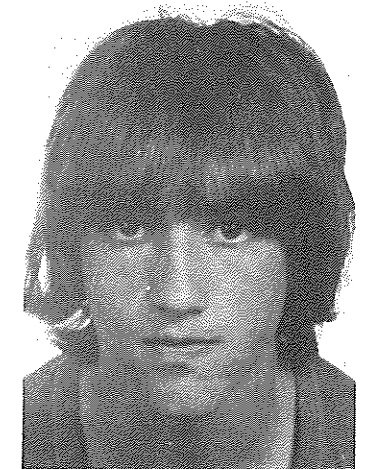
DEMETRI BAILACH GUARRO — Natural i veí de LA GALERA, 16 anys i 2ª temporada oficial al Club, campió d'infantils la 79-80 marcant 25 gols, enguany en porta ja una vintena i encara no s'ha acabat. Davanter ràpid i molt hàbil podria fer carrera a poc que s'ho proposés. Es també dels qui mai fallen un partit, i a l'igual que SISCO començà a jugar aquí perquè anava al Col·legi local d'EGB. Actualment tot i fent Formació Professional a Tortosa, la seua col·laboració no ha mancat més que un sol partit per lesió. Li agrada molt caçar i no hi ha res que objectar al seu comportament i tracte, sempre correcte.

XAVIER PEPIO GUARRO — També natural i veí de LA GALERA, 14 anys i cosí germà de Demetri, 1ª temporada al Club sense que hagi fallat ni un sol partit. Jugador molt ràpid i valent que s'acopla a varies posicions i té una cama esquerra molt hàbil. Tècnic i disciplinat, Xavi és un jugador que faria feliç a qualsevol Club, ja que apart les seues condicions com a jugador, reuneix també bones qualitats en l'aspecte humà. Està arrodonint una bona campanya.

JORDI QUEROL VIDAL — Nascut a Ulldecona, 12 anys, porter de l'equip aleví i 1ª temporada al Club. El seu mèrit més remarcable apart les seues condicions com a porter, està en que residint a València amb els seus pares, es desplaça setmanalment a Ulldecona expressament per a jugar, lo que parla molt bé de la seua afició al futbol i de l'amor al seu poble malgrat no residir-hi normalment.

Com a porter podem dir que acredita unes magnífiques qualitats, que anirà perfeccionant a mesura que agarrarà més experiència; pel que hem vist enguany, creiem i no ens enganyem que si continua en aquesta línia serà porter.

LLEIÇONS DE CATALA

L'accentuació gràfica (3)

Abans de començar amb l'explicació de l'accentuació voldria demanar-vos disculpes per haver-vos deixat penjats aquests mesos, encara que per causes alienes a la meua voluntat. Espero que no tornarà a succeir i podré continuar explicant-vos coses noves a cada revista.

Accent greu i accent agut

Penso que ja us haureu adonat que no totes les paraules porten l'accent en la mateixa direcció; és a dir en unes trobem un accent que va de dreta a esquerra (´) i en unes altres un que va d'esquerra a dreta (˘). Al primer l'anomenarem *Accent agut*, i al segon *Accent greu*.

Per tal de posar sempre l'accent correcte heu de tenir en compte que:

— l'accent de la A serà sempre greu. Exemples: àncora, estudiarà, caràcter.

— l'accent de la I i de la U serà sempre agut. Exemples: camí, líquid, públic, indústria.

— la O i la E portaran Accent greu o agut segons com les

pronunciem. Si són obertes el portaran greu, i si són tancades agut. Exemples: perdó, allò, estudiaré, conèixer.

Fixeu-vos que en dir perdó estudiaré recolzeu la punta de la llengua en el paladar, mentre que en dir allò-conèixer la recolzeu en la mandíbula inferior.

Per a practicar una mica, accentueu les paraules següents: estatua, historia, infància, església, radio, família, bestia, mallorquí, matrícula, rustica, nuvol, moli, preso, solid, telefon, canço.

I també a fi que practiqueu, entre d'altres coses, una mica de vocabulari:

Diades de Sant Joan i Sant Pere

Per les revetlles de Sant Joan i de Sant Pere, la llaminadura que més es consumeix és la *coca amb pinyons i fruites*, la recepta de la qual us oferim.

La pasta: Es compren 700 grams de llevat de pa a cal flequer. Aquest llevat es pasta a casa mateix, afegint-li els següents ingredients: 170 grams de sucre, l'escorça d'una llimona, 150 grams de farina i un quart de litre de llet amb dos ous. Tota aquesta

composició és pasta bé, i una vegada la pasta queda tova s'estira damunt la taula coberta de farina. Llavors és quan es procedeix a fer les coques, la forma de les quals és llarga i d'uns 15 centímetres o més d'amplada.

Les coques es van col·locant al damunt de llaunes que per endavant hauran d'estar untades.

En aquest mateix procediment, si vol fer-se coca amb pinyons, s'haurà de pintar la seva superfície d'ou batut i tirar al damunt pinyons pelats; es cobreix la coca amb una capa de sucre en pols i es cou al forn fort amb molta cautela.

També hi ha les coques de fruites, que generalment, en aquest mes, solen fer-se amb préssecs, cireretes i albercocs frescos, sense pinyols, col·locats damunt la pasta crua pintada també d'ou; es cobreixen amb sucre en pols i es couen a forn fort, procurant que quedin ben dauradetes.

(I. Domènech: Apats)

R.M.F.

SUBSCRIVIU-VOS A ULLDECONA

Noms i cognoms ..... Adreça .....
Ciutat ..... Dte ..... Província .....

Desitjo subscriure'm a ULLDECONA per un any. L'import de la subscripció el faré efectiu mitjançant

Taló bancari adjunt Domiciliació bancària Efectiu Gir postal

a de de
Signatura

PREUS D'UNA SUBSCRIPCIO PER UN ANY (12 números) 720 ptes.

DOMICILIACIO BANCARIA

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta, atenguin el regut que anualment els presentarà REVISTA ULLDECONA, pel pagament de la meua subscripció a REVISTA ULLDECONA.

Banc/Caixa ..... Agència .....

Núm. compte/llibreta ..... Titular .....

Data ..... Signatura

Un cop omplert enviar-ho a REVISTA ULLDECONA, Major, 49 - Ulldecona

PHILIPS

TV

Color Natural

a

MONTSIA RADIO